

DEN NORDNORSKE KULTURAVTALEN

2014 – 2017

Vedtatt i fylkestinget i Finnmark 9. oktober 2013, sak 21/13

Innledning

Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner har samarbeidet om felles satsing innen kultur i lang tid. Samarbeidet har vært regulert i en egen avtale som ble inngått for første gang i 1991. Avtalen er utvidet og revidert flere ganger, hhv 1994, 1998, 2004 og 2008.

Formålet med avtalen er å videreutvikle kultursamarbeidet i Nord-Norge. Den nordnorske kulturavtalen 2014 – 2017 omfatter visjon, målsetting og strategier for det nordnorske kultursamarbeidet. Den beskriver fordelingen av det regionale tilskuddet til landsdelsdekkende kunst- og kulturinstitusjoner og kunstnerorganisasjoner.

Den nordnorske kulturavtalen bygger på de tre nordnorske fylkeskommunenes planverk og skal fungere som et redskap for realisering av kulturpolitikken i Nord-Norge.

Avtale

Den nordnorske kulturavtalen trer i kraft 1. januar 2014. Avtalen bygger på tidligere avtale om landsdelssamarbeid, som trådte i kraft fra 1. januar 1991.

Avtalen revideres automatisk hvert fjerde år i forbindelse med rullering av regionale planstrategier. Krav om oppsigelse eller reforhandlinger av avtalen utenom den automatiske revideringen, kan framsettes av hver enkelt avtalepart senest 1. oktober. Endringer kan tidligst gjøres gjeldende 1. januar i det budsjettår som starter 15 måneder senere.

Dersom vesentlige forutsetninger endres, kan det åpnes for reforhandlinger om den enkelte institusjon.

Landsdelsrådet for kultur i Nord-Norge

Landsdelsrådet for kultur i Nord-Norge består av politisk ansvarlig for kultur i Nordland, Troms og Finnmark og skal koordinere det kulturpolitiske samarbeidet mellom fylkeskommunene.

Landsdelsrådet skal sette dagsorden for den nasjonale og internasjonale kulturpolitikken på områder med interesse for Nord-Norge. Landsdelsrådet skal drøfte felles kulturpolitiske utfordringer, definere og iverksette felles strategier og utviklingsprosjekter.

Landsdelsrådet skal årlig gjennomgå kulturavtalen samt være en aktiv eier og pådriver for utvikling av kulturinstitusjonene i landsdelen.

Landsdelsrådet skal ha en pågående dialog med kulturlivet i landsdelen. Det skal som et minimum arrangeres en kulturpolitisk konferanse i Nord-Norge annen hvert år. Andre møter og seminarer arrangeres etter behov.

Rådet skal arbeide etter prinsipp om konsensus mellom likeverdige parter. Hver fylkeskommune stiller med en administrativ ressurs som stilles til rådighet for rådet.

Visjon og mål for det nordnorske kultursamarbeidet

Visjon

Det nordnorske kultursamarbeidet skal bidra til et profesjonelt kulturliv som er mangfoldig, inkluderende, med høy kvalitet og som er en drivkraft for utvikling og vekst i landsdelen og i nordområdene.

Hovedmål

Samarbeidet har som mål å utvikle en kulturpolitikk for Nord-Norge som:

- sikrer at kunst og kultur av høy kvalitet er tilgjengelig for alle.
- synliggjør og videreutvikler vår flerkulturelle og internasjonale landsdel.
- sikrer det kulturelle mangfoldet.
- gjør det attraktivt for kunst- og kulturutøvere å virke og etablere seg i landsdelen

Strategier

- Utvikle kulturpolitikk i nær dialog med kunst- og kulturlivet i landsdelen.
- Være pådriver og premissgiver for politikktutforming på nasjonalt nivå
- Utvikle robust kulturell infrastruktur i landsdelen.
- Motivere til bredt samarbeid mellom kunst, kultur og reiseliv.

Samisk kunst og kultur

Samisk kunst og kultur er en sentral og integrert del av det nordnorske kulturlivet.

Hver av fylkeskommunene har egne samarbeidsavtaler med Sametinget som inneholder definerte kulturstrategier og tiltak. Fylkeskommunene vil styrke dialogen om samisk kunst og kultur i et landsdelsperspektiv. Alle institusjoner i den nordnorske kulturavtalen har et selvstendig ansvar for å følge opp den samiske dimensjonen innenfor sitt ansvarsområde.

Internasjonalt samarbeid

I tillegg til satsingsområdene vil internasjonalt samarbeid med et særlig fokus på Nordområdet og Barentsregionen være et viktig samarbeidsområde for alle de tre nordnorske fylkeskommunene. Landsdelsrådet for kultur har et fokus på kultursamarbeidet i nordområdene, med et spesielt fokus mot Russland. Norsk - russisk handlingsplan for kultursamarbeid i nordområdene ble undertegnet januar 2009. Handlingsplanen for perioden 2013-2015 har pekt ut dans, visuell kunst og kulturturisme som fokusområder.

Planen understreker hvor viktig det er at kultursamarbeidet fortsatt utvikles på grunnlag av lokale og regionale initiativer, og at regional deltakelse er med på å sikre sterke forbindelser til befolkningen i nord. Landsdelsrådet spiller en aktiv rolle i dette arbeidet. Arbeidet skal også bygge på de bilaterale avtalene mellom fylkene i nord.

Barentssamarbeidet

Fylkeskommunene er aktivt med i Barentssamarbeidet gjennom arbeidsgruppen for kultur, Joint Working Group on Culture (JWGC) som er en felles arbeidsgruppe for kultur med representanter fra regionalt og nasjonalt nivå. Det internasjonale samarbeidet vil bygge videre på dette og det eksisterende samarbeidet på Nordkalotten.

Satsingsområder i avtaleperioden

Satsingsområder 2013 - 2017

Det nordnorske kultursamarbeidet skal i avtaleperioden ha 4 satsingsområder. Det er enighet om følgende satsingsområder:

- Film
- Visuell kunst
- Litteratur
- Dans

Film

Film er et av vår tids viktigste kulturuttrykk. Fylkeskommunene vil bidra til et felles nordnorsk samarbeid som skaper forutsetninger for et sterkere og mer konkurransekraftig filmmiljø, og vil bidra til økt filmproduksjon i regionen. Film kan bli en motor for regional utvikling ved å skape arbeidsplasser, bolyst og oppmerksomhet. Målet er å utvikle gode forutsetninger for filmen som kulturuttrykk og den audiovisuelle industrien som regional næring. Det er et mål at aktørene, kompetansen og investeringene blir værende og får vokse i regionen. De regionale utviklingsstrategiene og -satsingene skal dekke områder som arena og møteplasser, nettverk, kompetanseutvikling, kompetansesenter, ressurs- og infrastruktursenter og filmfond. Regionale filmfond har bidratt til å skape større mangfold i norsk filmproduksjon og styrke de regionale filmmiljøene. I dag er filmindustrien en sterk potensiell næring i Nord-Norge.

Fylkeskommunene ønsker å sikre stabilitet og kontinuitet for nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Det vil også arbeide for å sikre utviklingskapital til regionale filmer. Utviklingen av bærekraftige produksjons- og distribusjonsmiljøer er en sentral utfordring.

Visuell kunst

Strategi for visuell kunst i Nord-Norge – Nordnorsk kunstliv mot 2020 ble vedtatt i juni 2011. Hovedmålet for strategien er å styrke produksjon og formidling av visuell kunst av høy kvalitet i Nord-Norge. Fylkeskommunene mener det er viktig å sikre at Nord-Norge har et levende og sterkt kunstliv, at nordnorske kunstnere kan være aktører på den globale kunstscenen og at det formidles kunst på internasjonalt nivå over hele Nord-Norge.

Strategien inneholder 6 strategier som Landsdelsrådet for kultur vil bidra til blir iverksatt:

1. Opprette nytt nordnorsk finansieringsprogram for produksjon og formidling
2. Innføre prinsipp om utstillingshonorar for kunstnere
3. Styrke arenaer for formidling av kunst og styrke turnéapparatet
4. Styrke fagmiljøet gjennom kompetanseheving og faglige nettverk.
5. Internasjonalisering
6. Stimulere flere etableringer av kunstnerisk næringsvirksomhet.

Litteratur

Fylkeskommunene ønsker å styrke nordnorsk litteratur i nær dialog med aktører som forfattere, forlag, festivaler, bibliotek og andre produsenter og formidlere. Fylkeskommunene

skal bidra til bedre rammebetingelser for forfattere og for formidling av litteratur. Dette omfatter både produksjon, arenaer for formidling, kompetansearbeid og nettverksbygging regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det må stimuleres til økt samarbeid med andre kunstformer, særlig film og teater.

Dans

Fylkeskommunene ønsker å styrke dans som kunstform i landsdelen. I første rekke må Dansearena nord styrkes som et regionalt senter for dans i Nord-Norge. Dansearena nord må ha rammebetingelser som gjør det mulig å yte tjenester i hele landsdelen. Fylkeskommunene skal i tillegg bidra til at dansekunstnere og dans som kunstart får bedre rammebetingelser for produksjon og formidling. Det handler om hensiktsmessige arenaer for formidling, midler til produksjon og nettverksbygging regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Det må også stimuleres til økt samarbeid med andre kunstformer.

Tilskudd til de nordnorske kunst- og kulturinstitusjonene

Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner samarbeider om finansiering av flere nordnorske kunst- og kulturinstitusjoner med et landsdelsdekkende oppdrag. Avtalen regulerer fordelingen av tilskuddene og ansvarsforhold i forbindelse med utbetaling og oppfølging. Ansvar for beregning av det regionale tilskuddet, utbetaling til institusjonen og oppfølging gjennom samtaler før budsjettsøknad, ligger hos den fylkeskommunen som er vertsfylke for tilskuddsmottakeren. Fylkeskommunen betaler ut det regionale tilskuddet i sin helhet og sender refusjonskrav til de andre tilskuddspartene. Tilskuddet reguleres årlig med informasjon om reguleringen til de andre partene.

Den enkelte tilskuddsmottaker er ansvarlig for å oppfylle landsdelsoppdraget, og å rapportere og sende budsjettsøknader i overensstemmelse med kravene i tildelingsbrevet. Kopi skal sendes alle fylkeskommunene. Organisatoriske endringer som omfatter institusjonene kan medføre endringer i fordelingen mellom fylkeskommunene. Beskrivelse av institusjonene med landsdelsoppdrag som inngår i den nordnorske kulturavtalen ligger som vedlegg til avtaleteksten.